

Центр політико-правових
реформ

Результати реформи районного поділу України

Ігор Коліушко

Голова правління
Центру політико-правових реформ

Київ - 20.09.2021

Завдання адміністративно-територіальної реформи

1. Створити на базовому рівні громади, спроможні виконувати всі децентралізовані повноваження (замість 11 520 міст, селищ і сільських рад планувалося створити 1200-1500 громад)
2. Ліквідувати непотрібні дрібні райони з населенням від 7 до 180 тис. і створити новий субрегіональний рівень – повіти з населенням від 150 тис. – для функціонування державної влади
3. Регіони (АРК та області) не підлягають реформуванню на цьому етапі

Адміністративно-територіальний устрій та система органів публічної адміністрації в Україні в 2014 році

Рівень регіону:

*Автономна республіка Крим,
24 області, місто Київ*

**Обласна
державна адміністрація**

Обласна рада

Обласні підрозділи міністерств
та інших центральних
органів виконавчої влади

Субрегіональний рівень:

490 райони, м. Севастополь

Районна державна адміністрація

Районна рада

Районні підрозділи міністерств
та інших центральних органів виконавчої влади

Базовий рівень:

*Міста: 459, в т.ч. обл. знач. 180
Селищні ради: 783
Сільські ради: 10278*

**Міський, сільський,
селищний голова**

**Міська, сільська,
селищна рада**

Виконавчі комітети рад

Адміністративно-територіальний устрій та система органів публічної адміністрації в Україні в 2020 році

Рівень регіону:

*Автономна Республіка Крим,
24 області, місто Київ*

Обласна державна
адміністрація
(префектура)

Обласна рада

Обласні підрозділи
центрального органів
виконавчої влади

виконавчий
комітет
обласної ради

Субрегіональний рівень:

*136 районів (повітів),
міста Київ і Севастополь*

Районна державна
адміністрація
(префектура)

Районна рада
(повітова рада)

Районні підрозділи
центрального органів
виконавчої влади

виконавчий
комітет
районної ради

Рівень громади:

*1469 міських, селищних і
сільських громад, міста
Київ і Севастополь*

Голова громади

Рада громади

Виконавчий орган ради
громади

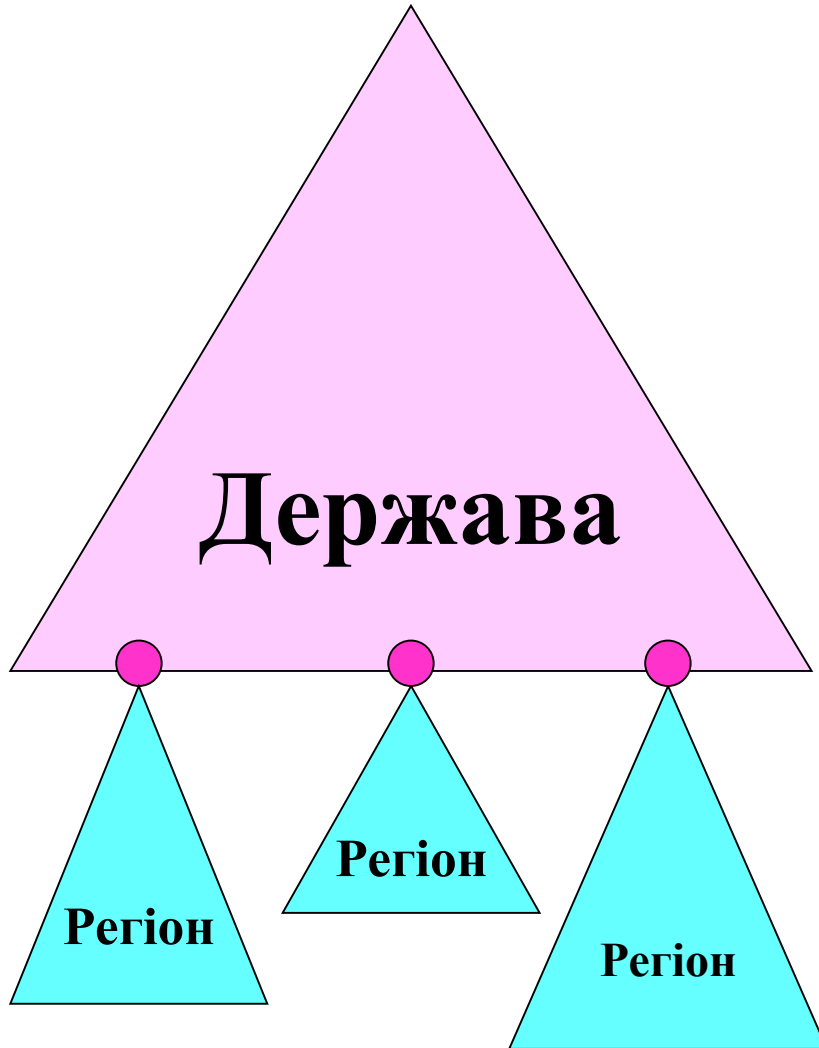
Старости сіл

Функції нових районів

1. Розміщення територіальних органів центральних органів виконавчої влади та інших державних органів (поліція, податкова служба, виконавча служба, прокуратура, інспекції...)
2. Розміщення органу виконавчої влади загальної компетенції (районної державної адміністрації чи префектури)
3. Можливість функціонування представницького органу місцевого самоврядування для спільних інтересів громад (районна рада з виконкомом)
4. Статистичний округ
5. Інші потреби (осередки політичних партій, госпітальні, освітні, судові округи...)

Відмінності варіантів організації місцевих державних адміністрацій

Польський варіант, Україна -2005 року

Французький варіант, Україна – 2009 року

Методика формування нових районів

1. Оптимальна чисельність населення 200-250 тис., нормальна 150-300 тис., більші райони на базі великих міст
2. Наявність міста спроможного бути адміністративним центром району
3. Кількість громад в районі не перевищує 15 (потім думали хоча б про неперевищення 20)
4. Компактність території, зручність транспортних комунікацій (наявність чи можливість будівництва доріг, а не існуючих сьогодні «маршруток»)
5. Врахування історичних та географічних особливостей території

Нові райони України

- Уряд подав проєкт на **127** районів, оптимально було б **125**
- Вийшло всього **136** районів + Київ і Севастополь = **138**
- **10** районів в АРК і **7** в ОРДіЛО
- **Найменший район – Верховинський – населення 30 тис.**
- **8** районів від 66 до 100 тис.
- **22** райони від 100 до 150 тис.
- **64** райони від 150 до 300 тис.
- **25** районів від 300 до 600 тис.
- **9** районів від 600 до 700 тис.
- **7** районів більше 700 тис. **об’єктивно** + Київ = **8**
(Харківський-1 760, Донецький-1 503, Одеський-1 375...)
- **23** райони мають від 15 до 20 громад
- **11** районів має більше 20 громад (Чернівецький-33, Житомирський-31)

Аномалії нового районування

1. Занадто багато районів в області і частина з них задрібні :

- АРК – 10 замість 7 районів,
- Північ Луганщини – 4 замість 2
- Івано-Франківщина – 6 замість 4

2. Занадто мало районів в області і тому вони завеликі :

- Хмельницька обл. – 3 замість 5,
- Тернопільська обл. – 3 замість 4.

3. Нераціональні межі центральних районів областей:

Житомирський (13 лишніх громад), Львівський (9), Чернівецький (6), І-Франківський (4), Рівненський (3)...

4. Нераціональні межі інших районів:

Павлоградський і Синельниківський (6 громад), Ковельський і Камінь-Каширський (4), Бориспільський і Броварський (3)...⁹

Основні функції районних державних адміністрацій **чи префектів**

1. Моніторинг та інформування Уряду про стан реалізації державної політики *(внутрішній зворотній зв'язок)*;
2. Організаційне забезпечення діяльності та координація тер. органів центральних органів виконавчої влади;
3. Нагляд за законністю в діяльності органів місцевого самоврядування;
4. Може бути - надання деяких адмін. послуг у сфері економічної діяльності;
5. Координація всіх органів публічної адміністрації в умовах надзвичайного чи воєнного стану;
6. **Виконавчий орган районної ради (необхідно вилучити з Конституції ці положення).**

Реорганізація тер. органів ЦОВВ

- Міністерства не повинні мати тер. органів, інші ЦОВВ можуть їх мати без статусу юр. особи
- Державні послуги громадянам мають надаватися в громадах в т.ч. адміністративні через ЦНАП
- Юрисдикція всіх тер. органів ЦОВВ має бути прив'язана до меж районів
- Тер. органи ЦОВВ, як правило, мають бути в містах - центрах районів, але це не обов'язково
- Великі райони в інтересах функціонування окремих ЦОВВ можуть ділитися на адміністративні округи
- Було б доцільно зразу внести зміни в межі деяких районів, навіть до прийняття Закону про АТУ

Дякую за увагу!

Центр політико-правових
реформ

Центр політико-правових реформ

www.pravo.org.ua

centre@pravo.org.ua

(044) 278-03-17 або 278-03-72